

ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJU ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO

2017 m. liepos 14 d. Nr. IV-2

Anykščiai

Auditas atliktas vykdant

2016-11-14 pavedimą Nr. KP-4

su 2017-06-01 papildymu Nr. KP-1.

Auditą atliko:

Savivaldybės kontrolerius Artūras Juozas Lakačauskas (grupės vadovas)

Vyriausioji specialistė Virginija Žukauskienė

Vyriausioji specialistė Rūta Aštrauskienė (nuo 2017-06-01)

TURINYS

I. IŽANGA	3
II. AUDITO APIMTIS IR METODAI	4
III. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS	7
1. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMAS	7
1.1. Biudžeto rengimas, tvirtinimas, tikslinimas.....	7
1.2. Savivaldybės biudžeto pajamos	7
1.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos	10
2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĘŠŲ IR TURTO VALDYMAS, NAUDOJIMAS, DISPONAVIMAS	11
2.1. Savivaldybės biudžeto lęšų panaudojimas darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms	11
2.2. Ilgalaikio materialiojo turto inventorizacija Anykščių rajono savivaldybės administracijoje.	12
2.3. Apskaitos kompiuterizavimo lygis. Savivaldybės biudžeto lęšų panaudojimas apskaitos programų palaikymui	15
2.4. Strateginis planavimas	18
2.5. Kokybiškos švietimo sistemos kūrimo ir jaunimo užimtumo programa	19
3. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ VERTINIMAS.....	20
4. SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ VERTINIMAS.....	21
4.1. Ilgalaikio materialiojo turto apskaita	21
4.2. Turto konsolidavimo konsoliduotose finansinėse ataskaitose korektiškumas	23
IV. REKOMENDACIJOS	24
PRIEDAI	25

I. IŽANGA

Audituojamas subjektas – Anykščių rajono savivaldybės administracija, kuri vykdyma jai teisės aktais pavestas funkcijas, savivaldybės teritorijoje organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės institucijų sprendimų įgyvendinimą arba pati juos įgyvendina, įstatymų nustatyta tvarka organizuoja savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų bei kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, rengia savivaldybės konsoliduotujų ataskaitų rinkinį ir teikia Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės turto valdymą ir naudojimą, administruoja viešujų paslaugų teikimą, per įgaliotus valstybės tarnautojus atstovauja savivaldybei savivaldybės akcinių bendrovių valdymo organuose, rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus, atlieka mero, tarybos narių finansinę, ūkinę bei materialinę aptarnavimą.

Adresas: J. Biliūno g. 23, Anykščiai, identifikavimo kodas 188774637.

Audituojamas laikotarpis – 2016 metai.

Audituojamu laikotarpiu Anykščių rajono savivaldybės administracijai vadovavo administracijos direktoriė Veneta Veršulytė, Finansų ir apskaitos skyriaus vedėjos pareigas vykdė Vida Bužinskienė.

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės biudžeto asignavimą ir kitų piniginių išteklių administravimą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą, savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, turto administravimą.

Savivaldybės administracija įstatymų nustatyta tvarka organizuoja savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų bei kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, rengia savivaldybės konsoliduotujų ataskaitų rinkinį ir teikia Lietuvos Respublikos finansų ministerijai.

Savivaldybės konsoliduojamų subjektų vadovai yra atsakingi už jiems perduotų savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų konsoliduotujų finansinių ataskaitų rinkinio, konsoliduotujų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiama audito išvadoje, kuri, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietas savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 9 dalies 10 punktu, teikiama rajono Savivaldybės tarybai.

II. AUDITO APIMTIS IR METODAI

Auditu metu buvo vertinamas 2016 metų Anykščių rajono savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Anykščių rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav. metinė);
- Anykščių rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. suvestinė ataskaita (forma Nr. 2-sav. metinė);
- Anykščių rajono savivaldybės aiškinamasis raštas Nr. 6-TDI-01 prie savivaldybės biudžeto įvykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos.

Auditu metu buvo vertinamas Anykščių rajono savivaldybės 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – KFAR):

- Anykščių rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Anykščių rajono savivaldybės Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Anykščių rajono savivaldybės Piniginių srautų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Anykščių rajono savivaldybės Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Anykščių rajono savivaldybės 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Anykščių rajono savivaldybės biudžeto 2016 metų iplaukų planas, išskaitant patikslinimus – 24 543,8 tūkst. Eur, iš jų 1 255,4 tūkst. Eur – praėjusių metų likutis¹. Faktiškai gauta iplaukų 25 226,4 tūkst. Eur², pajamų planas įvykdytas 102,8 proc. Gauta 682,6 tūkst. Eur viršplaninių pajamų.

Programų įgyvendinimui panaudota 23 265,5 tūkst. Eur, 2016 m. gruodžio 31 d. liko nepanaudota 1 960,9 tūkst. Eur (pajamos gautos iki 2017 m. sausio 10 d.), kurie 2017 m. biudžete įtraukti į pajamas, iš jų: 34,6 tūkst. Eur specialiai aplinkos apsaugos rėmimo programai, 254,2 tūkst. Eur biudžetinių įstaigų pajamos, 17,3 tūkst. Eur – lėšos už parduotą žemę ir 1 654,8 tūkst. Eur apyvartinėms lėšoms, kurios bus nukreipiamos kreditorinio įsiskolinimo mažinimui: palūkanų

¹ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2016-12-22 sprendimas Nr. 1-TS-316 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 11 d. sprendimo Nr. 1-TS-24 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“.

² Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (Forma Nr. 1-sav.).

grąžinimui, paskolos grąžinimui ir kitoms išlaidoms finansuoti³. Savivaldybės biudžeto asignavimai skirti 39 asignavimų valdytojams ir buvo vykdomos 9 programos.

Anykščių rajono savivaldybės konsoliduotujų finansinių ataskaitų rinkinio, parengto konsoliduojamų subjektų grupės, kurią sudarė savivaldybės biudžetinių įstaigų ir trijų viešosios sveikatos priežiūros įstaigų, duomenimis, Anykščių rajono savivaldybės turtas 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 80 071,46 tūkst. Eur, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir gynasis turtas – 80 071,46 tūkst. Eur⁴

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, buvo atliktas veiklos (tirta veikla, susijusi su savivaldybės biudžeto planavimu, vykdymu bei asignavimų valdytojų veikla), apskaitos (tirta savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų apskaita bei asignavimų valdytojų apskaita), vidaus kontrolės (buvo tiriamas vidaus kontrolės sistema planuoja, vykdant, apskaitant savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas bei asignavimų valdytojų vidaus kontrolės sistemos) tyrimas. Atliekant auditą įrodymai buvo renkami naudojant skaičiavimo, patikrinimų, analitines procedūras ir paklausimus. Įvertinus rizikos veiksnius, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, nustatyti svarbiausios audito sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros bei nuoseklios peržiūros testai.

Auditas atluktas, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis 1 proc. visų Savivaldybės biudžeto kasinių išlaidų, t. y. 232,66 tūkst. Eur (2016 m. kasinės išlaidos – 23 265,5 tūkst. Eur) ir turto pagal 2016 m. konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos duomenis – 800 715 Eur (80 071 460 Eur). Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatyti pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad biudžeto vykdymo ir finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to vertintas kokybinis kiekvienos nustatytių klaidos reikšmingumas.

Savarankiškoms audito procedūroms atliki buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie, mūsų nuomone, geriausiai reprezentavo audito visumą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis, pasekmes. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas audito procedūras.

³ Anykščių rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016-12-31 ataskaita Nr. 6-TDI-02, metinė Forma Nr. 1-sav., Anykščių rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016-12-31 d. ataskaita Nr. 6-TDI-04, metinė Forma Nr. 2-sav., Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2017-02-23 sprendimas Nr. 1-TS-316 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės 2017 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁴ Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Šis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimus⁵ ir mūsų sukaupta audito patirtimi.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės kontroleriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

III. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMAS

1.1. Biudžeto rengimas, tvirtinimas, tikslinimas

1.1.1. 2016 metais Savivaldybės biudžete (su patikslinimais) patvirtinta 851,2 tūkst. Eur teikiamų paslaugų pajamų planas, o gauta 867,7 tūkst. Eur, t. y. 16,5 tūkst. Eur daugiau nei planuota, planas įvykdytas 101,9 proc. Teikiamų paslaugų pajamų planas 2016 metais buvo tikslintas vieną kartą ir padidintas 26,2 tūkst. Eur (žr. audito ataskaitos 1 priedą).

1.1.2. Biudžeto sandaros įstatyme nustatyta, kad savivaldybių biudžetas patvirtinamas per du mėnesius nuo valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo.

Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžetas patvirtintas 2016 m. vasario 11 d. Anykščių rajono savivaldybės taryba sprendimu⁶, t. y. per du mėnesius nuo Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo įsigaliojimo.

1.1.3. Biudžeto sandaros įstatyme nustatyta, kad savivaldybės biudžetas tvirtinamas Savivaldybės tarybos sprendimu, kuriame nurodyta bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis: bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ir savivaldybės administracijos padaliniams programoms vykdyti. Asignavimai skirti išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir turtui įsigyti.

Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžetas patvirtintas pagal Biudžeto sandaros įstatyme nurodytus rodiklius.

1.2. Savivaldybės biudžeto pajamos

Anykščių rajono savivaldybės taryba sprendimu⁷ patvirtino Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamas – 22 481,6 tūkst. Eur, iš jų 1 255,4 tūkst. Eur – praėjusių metų likutis (282,4 tūkst. Eur biudžetinių įstaigų pajamos, 51,5 tūkst. Eur aplinkos apsaugos rėmimo specialios programos lėšos, 911,3 tūkst. Eur kitos apyvartos lėšos ir 10,2 tūkst. Eur – lėšos už parduotą žemę). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vienos savivaldos įstatymu⁸, rajono savivaldybės biudžetas buvo tikslintas devynis kartus ir po patikslinimų padidėjo 2 062,2 tūkst. Eur (žr. audito ataskaitos 1 priedą).

⁶ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2016-02-11 sprendimas Nr. 1-TS-24 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁷ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2016-02-11 sprendimas Nr. 1-TS-24 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁸ Lietuvos Respublikos vienos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 15 punktu ir 51 straipsnio 1 dalis.

Metų pabaigai patikslintas pajamų planas – 24 543,8 tūkst. Eur, iš jų 1 255,4 tūkst. Eur – praėjusių metų likutis.

2016 metais į rajono Savivaldybės biudžetą gauta 25 226,4 tūkst. Eur įplaukų (1 lentelė).

1 lentelė. Anykščių rajono savivaldybės biudžeto pajamos 2016 m.

Pajamos	Patikslintas 2016 m. planas, tūkst. Eur	Gauta pajamų, tūkst. Eur	Metinio plano įvykdymas, proc.
Gyventojų pajamų mokesčis	9 864,0	10 280,7	104,2
Turto mokesčiai	590,0	672,5	114,0
Prekių ir paslaugų mokesčiai	55,1	81,2	147,4
Dotacijos	11 611,3	11 555,2	99,5
Iš jų: Europos Sąjungos paramos lėšos	54,0	47,7	88,3
Mokinio krepšelio lėšos	4 234,9	4 234,9	100
Bendrosios dotacijos kompensacija	2 332,0	2 332,0	100
Konkurencijos taryba	0,5	0,5	100
Kultūros ministerija	7,6	7,6	100
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	1 045,4	1 000,9	95,7
Teisingumo ministerija	39,2	39,1	99,6
Vidaus reikalų ministerija	580,6	580,6	100
Žemės ūkio ministerija	401,2	401,2	100
Krašto apsaugos ministerija	7,1	7,1	100
Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba	23,4	23,4	100
Sveikatos apsaugos ministerija	79,1	79,1	100
Ūkio lėšos mokykloms, turinčioms mokinį su spec. poreikiais	21,0	21,0	100
Kitos dotacijos	2 027,3	2 022,6	99,8
Valstybės investicijų programoje numatytomis kapitalo investicijoms formuoti (VIP)	758,0	757,6	99,9
Kitos pajamos:	1 152,0	1 288,4	111,8
Pajamos už atsitiktines paslaugas	851,2	867,7	101,9
Nuomos mokesčis už valstybinę žemę ir valstybinius vidaus vandenų telkinius	100,0	152,2	152,2
Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	35,9	65,9	183,8
Palūkanos už paskolas ir depozitus, pajamos iš baudų ir konfiskacijos, delspinigai	2,0	24,0	1200,0
Kitos neišvardintos pajamos	162,9	178,6	109,6
Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	16,0	93,0	581,5
Praėjusių metų likučiai	1 255,5	1 255,4	100

Pajamos	Patikslintas 2016 m. planas, tūkst. Eur	Gauta pajamų, tūkst. Eur	Metinio plano įvykdymas, proc.
Iš viso	24 543,8	25 226,4	102,8

Patikslintas pajamų planas įvykdytas 102,8 proc., gauta 682,6 tūkst. Eur viršplaninių pajamų, kurių didžiausią dalį sudarė gyventojų pajamų mokesčis (416,7 tūkst. Eur viršplaninių pajamų).

Anykščių rajono savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 1-sav. metinė) duomenimis: gauta 23 971,0 tūkst. Eur mokesčių, dotacijų, pajamų ir sandorių, finansinių įsipareigojimų prisiėmimo (skolinimosi) pajamų nebuvo, 1 255,4 tūkst. Eur – 2015 m. nepanaudotų lėšų likutis. Didžiausią savivaldybės biudžeto pajamų dalį sudarė mokesčių pajamos (11 034,4 tūkst. Eur) ir dotacijos (11 555,2 tūkst. Eur) (žr. audito ataskaitos 3 priedą). Lyginant 2016 m. pajamų plano įvykdymą su 2015 m., mokesčių pajamų gauta 930,2 tūkst. Eur arba 9,21 proc. daugiau, kitų pajamų – 135,6 tūkst. Eur arba 11,77 proc. daugiau, dotacijų – 624,7 tūkst. Eur arba 5,72 proc. daugiau, materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų padidėjo nuo 10,3 tūkst. Eur 2015 m. iki 93 tūkst. Eur 2016 m., t.y. pajamos padidėjo 82,7 tūkst. Eur arba 9 kartus. Tokiam padidėjimui daugiausia įtakos turėjo pajamos, gautos iš pastatų ir statinių realizavimo, kurios sudarė 78,4 tūkst. Eur (žr. audito ataskaitos 3 priedą). Patikslintas 2016 m. pajamų mokesčių surinkimo planas įvykdytas 104,2 proc. arba gauta daugiau 416,7 tūkst. Eur nei buvo planuota. Iš šių mokesčių gyventojų pajamų mokesčio, gauto iš Valstybinės mokesčių inspekcijos, surinkta 705 tūkst. Eur daugiau, nei buvo planuota, iš Valstybės iždo – 288,3 tūkst. Eur mažiau nei planuota.

Viršyti šie 2016 m. biudžeto pajamų patikslinti planiniai rodikliai, ataskaita⁹, Forma Nr. 1-sav. duomenimis:

- žemės mokesčio planas 271 tūkst. Eur, gauta 371,1 tūkst. Eur arba 136,9 proc., planas viršytas 100,1 tūkst. Eur;

- paveldimo turto mokesčio planas 8 tūkst. Eur, gauta 14,4 tūkst. Eur arba 180 proc., planas viršytas 6,4 tūkst. Eur;

- valstybinių rinkliavų planas 26 tūkst. Eur, gauta 31,5 tūkst. Eur arba 121,2 proc., planas viršytas 5,5 tūkst. Eur;

- vietinių rinkliavų planas 3 tūkst. Eur, gauta 27 tūkst. Eur arba 900 proc., planas viršytas 24 tūkst. Eur;

- nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius pajamų planas 100 tūkst. Eur, surinkta 152,2 tūkst. Eur arba 152,2 proc., planas viršytas 52,2 tūkst. Eur;

- mokesčių už valstybinius gamtos ištaklius pajamų planas 14,5 tūkst. Eur, gauta 43,2 tūkst. Eur arba 297,9 proc., planas viršytas 28,7 tūkst. Eur;

⁹ Anykščių rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016-12-31 ataskaita Nr.6-TDI-02, metinė Forma Nr. 1-sav.

- pajamų iš baudų ir konfiskacijos planas 2 tūkst. Eur, gauta 20,1 tūkst. Eur arba 1005 proc., planas viršytas 18,1 tūkst. Eur. Didžiausią pajamą iš baudų ir konfiskacijos dalį sudarė delspinigiai – 19 tūkst. Eur;

- pastatų ir statinių realizavimo pajamų planas 16 tūkst. Eur, gauta 78,4 tūkst. Eur arba 490 proc., planas viršytas 62,4 tūkst. Eur.

Nevykdysi šie biudžeto pajamų patikslinti planiniai rodikliai, ataskaita¹⁰, Forma Nr.1-sav. duomenimis:

- nekilnojamojo turto mokesčio planas 311 tūkst. Eur, surinkta 287 tūkst. Eur arba 92,3 proc., negauta 24 tūkst. Eur;

- mokesčių už aplinkos teršimą pajamų planas 26,1 tūkst. Eur, surinkta 22,7 tūkst. Eur arba 87 proc., negauta 3,4 tūkst. Eur;

- Europos Sajungos finansinių paramos lėšų planas 54 tūkst. Eur, surinkta 47,7 tūkst. Eur arba 88,3 proc., negauta 6,3 tūkst. Eur;

- pajamų iš baudų pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą planas 2 tūkst. Eur, surinkta 0,2 tūkst. Eur arba 10 proc., negauta 1,8 tūkst. Eur.

Nustatyta, kad apskaitos registruose užregistruoti duomenys apie Anykščių rajono savivaldybės biudžeto pajamas yra teisingi, juose nėra reikšmingų informacijos iškraipymo, o duomenys iš apskaitos registru teisingai perkelti į Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016-12-31 ataskaitą (forma Nr. 1-sav.). Be to, formoje Nr. 1-sav. nurodytos pajamų sumos pagal atskiras rūšis sutampa su Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktos apyskaitos (forma 1-VP) duomenimis (žr. audito ataskaitos 2 priedą).

1.3. Savivaldybės biudžeto išlaidos

Anykščių rajono savivaldybės taryba sprendimu¹¹ patvirtino 22 481,6 tūkst. Eur biudžeto asignavimų, iš jų: 8 639,3 tūkst. Eur darbo užmokesčiui, 2 296,8 tūkst. Eur turtui įsigyti. Po patikslinimų asignavimų planas padidėjo 2 062,2 tūkst. Eur ir sudarė 24 543,8 tūkst. Eur, iš jų: 9 088,6 tūkst. Eur darbo užmokesčiui, 3 611,8 tūkst. Eur turtui įsigyti.

Anykščių rajono savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2-sav.) duomenimis, savivaldybės išlaidos buvo 23 265,5 tūkst. Eur, iš jų išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui audituojamu laikotarpiu sudarė 11 628,3 tūkst. Eur, prekių ir paslaugų naudojimui – 5 035,5 tūkst. Eur, socialinėms išmokoms (pašalpoms) – 2 368,4 tūkst. Eur, materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimui – 3 265,9 tūkst. Eur (žr. audito ataskaitos 4 priedą).

¹⁰ Anykščių rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016-12-31 ataskaita Nr. 6-TDI-02, metinė Forma Nr. 1-sav.

¹¹ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2016-02-11 sprendimas Nr. 1-TS-24 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“.

Audituotais metais, lyginant su praėjusiais, išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, kuris sudaro didžiausią dalį bendrose išlaidose, padidėjo 534,3 tūkst. Eur arba 4,8 proc., kitos išlaidos padidėjo 585,6 tūkst. Eur arba 2,7 karto, materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos – 1 081,4 tūkst. Eur arba 49,5 proc. Išlaidos socialinėms išmokoms (pašalpoms) sumažėjo 382,1 tūkst. Eur arba 13,9 proc., turto išlaidos – 29,5 tūkst. Eur arba 42,8 proc., subsidijos – 2,5 tūkst. Eur arba 30,6 proc. (žr. audito ataskaitos 4 priedą).

Daugiausia savivaldybės biudžeto lėšų 2016 m. buvo panaudota švietimui – 8 938,1 tūkst. Eur arba 38,4 proc. visų biudžeto išlaidų bei socialinei apsaugai – 4 478,7 tūkst. Eur arba 19,3 proc. visų biudžeto išlaidų. 2016 metais, palyginus su 2015 m., žymesnis išlaidų sumažėjimas matomas bendrose valstybės paslaugose, kur išlaidos sumažėjo 3 164,7 tūkst. Eur arba 58 proc. Išaugo poilsio, kultūros ir religijos išlaidos – 496,7 tūkst. Eur arba 22,3 proc., išlaidos švietimui – 351,9 tūkst. Eur arba 4,1 proc. Procentine išraiška labiausiai padidėjo išlaidos, skirtos aplinkos apsaugai – 128,2 proc. arba 65,8 tūkst. Eur bei išlaidos, skirtos sveikatos apsaugai – 28 proc. arba 65,4 tūkst. Eur (žr. audito ataskaitos 5 priedą).

Palyginus Anykščių rajono savivaldybės 2016 m. biudžeto išlaidas pagal programas su 2015 metais procentine išraiška, nustatyta, kad labiausiai – 345,3 proc. arba 240,1 tūkst. Eur padidėjo Subalansuotos architektūros ir urbanistinės plėtros programos išlaidos. Taip pat padidėjo 38,7 proc. arba 40,2 tūkst. Eur Kryptingo verslo ir investicijų pritraukimo programos išlaidos, 28 proc. arba 65,3 tūkst. Eur Sveikatos apsaugos programos vykdymo išlaidos. Vertine išraiška labiausiai padidėjo Kokybės švietimo sistemos kūrimo, sporto skatinimo ir jaunimo užimtumo programos išlaidos – 798,2 tūkst. Eur arba 9,3 proc. Žymus išlaidų sumažėjimas – 3 272,8 tūkst. Eur arba 54,4 proc. matomas Efektyvaus Savivaldybės valdymo programoje (žr. audito ataskaitos 6 priedą).

2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ IR TURTO VALDYMAS, NAUDOJIMAS, DISPONAVIMAS

2.1. Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimas darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms

2.1.1. Anykščių rajono švietimo įstaigose

Audito metu vertinta, kaip Anykščių rajono švietimo įstaigose laikomasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymo¹² dėl išimties atvejų, kada leidžiama dirbti daugiau negu 36 valandas per savaitę. Buvo pasirinkti auditavimo laikotarpiai: 2016-01-01, 2016-09-02 ir 2016-12-01.

2016-01-01 leidimo dirbti daugiau negu 36 valandas neturėjo 17 mokytojų.

¹² Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo 2005-12-29 įsakymas Nr. ISAK-2668 „Dėl išimties atvejų, kada leidžiama dirbti daugiau negu 36 valandas per savaitę“.

2016-09-02 leidimo dirbtį daugiau negu 36 valandas neturėjo 19 mokytojų.

2016-12-01 leidimo dirbtį daugiau negu 36 valandas neturėjo 17 mokytojų.

Nustatyta, kad nevykdomas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas¹³ dėl išimties atvejų, kada leidžiama dirbtį daugiau negu 36 valandas per savaitę.

2.1.2. Anykščių Antano Baranausko pagrindinėje mokykloje

Audito metu vertinta, ar mokykloje dirbantiems mokytojams (2016 m. sausio, rugsėjo, gruodžio mėnesiais) ir darbuotojams (2016 m. birželio ir gruodžio mėnesiais) darbo užmokestis nustatytas laikantis įstatymu ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Nustatyta, kad nebuvo laikomasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymo¹⁴ 64 straipsnio dėl bendrujų bendrojo ugdymo mokymo įstaigų mokytojų, kurių klasėje ugdomi 1-4 mokiniai, kuriems pedagoginės psichologinės tarnybos ar švietimo pagalbos tarnybos dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų yra nustačiusios vidutinius, didelius ar labai didelius specialiuosius ugdymosi poreikius, tarifinio atlygio koeficiente didinimo 5-10 procentų ir mokyklos direktorių 2015-12-31 įsakymu Nr. P-144¹⁵ mokytojams yra nustatytas 5 proc. padidintas tarifinis atlygio koeficientas.

2015/2016 ir 2016/2017 mokslo metais mokykloje mokėsi 57 mokiniai su specialiais ugdymosi poreikiais. Anykščių švietimo centro pedagoginė psichologinė tarnyba parengė pažymas dėl specialiųjų ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo. Pažymose teikiamos rekomendacijos ugdymui, akcentuojama, kokioms programoms pritaikyti bendrasias mokymo programas ir nurodomos išimtys, kokioms mokymo programoms netaikyti. Pažymose nėra nuorodos dėl išimties taikymo doriniams ugdymui ir padidinto tarifinio atlygio už dorinį ugdymą nemokėjimo.

Nėra jokio teisinio pagrindo netaikyti padidinto apmokėjimo doriniams ugdymui. Tikybos ir etikos mokytojams, kurie dirbo su mokiniais su specialiais poreikiais, nebuvo taikomas 5 procentų tarifinio atlygio koeficiente didinimas.

2.2. Ilgalaikio materialiojo turto inventorizacija Anykščių rajono savivaldybės administracijoje

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu¹⁶ apskaitos duomenys pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis¹⁷ inventorizavimo komisija, inventorizuodama ilgalaikį materialųjį turą, apžiūri kiekvieną turto vienetą

¹³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo 2005-12-29 įsakymas Nr. IŠAK-2668 „Dėl išimties atvejų, kada leidžiama dirbtį daugiau negu 36 valandas per savaitę“.

¹⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013-12-19 įsakymas Nr. V-1254 „Dėl švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁵ Anykščių A. Baranausko pagrindinės mokyklos 2015-12-31 įsakymas Nr. P-144 „Dėl tarifinio atlygio koeficiente nustatymo darbuotojams“.

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212, 19 str. 9 d.

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-10-03 nutarimu Nr. 1070 nauja redakcija patvirtintos Inventorizacijos taisyklės, 21 p., 30 p., 40 p.

ir jo dalis, įvertina, ar yra požymiai, kad turtas gali būti nuvertėjęs. Irašo į inventorizavimo aprašus inventorinį numerį, pavadinimą, kiekį. Inventorizacijos rezultatai įforminami sutikrinimo žiniaraščiuose, išrašomi inventorizavimo aprašuose išrašytų verčių (sumų) ir (arba) kiekio ir buhalterinės apskaitos duomenys ir išvedami jų skirtumai.

Audito metu nustatyta, kad Administracijoje ne visas ilgalaikis materialus turtas buvo inventorizuojamas laikantis Inventorizavimo taisyklių nuostatų.

2.2.1. Troškūnų seniūnijoje

Inventorizacijos metu nebuvvo įsitikinta, kad materialiai atsakingam asmeniui priskirtas ilgalaikis turtas yra materialiai atsakingo asmens žinioje, tinkamai saugomas ir apskaitomas. Metinė inventorizacija atlikta formaliai. Neapžiūrėtas kiekvienas turto vienetas, nebuvvo vertinta turto vienetų būklė ir nenustatomi nuvertėjimo požymiai, t. y. metinė inventorizacija buvo atliekama neišeinant iš kabineto, nors pagal apskaitos dokumentus seniūnui priskirti pastatai, kiti statiniai ir įrengimai išsidėstę visoje seniūnijos teritorijoje.

Stebint metinės inventorizacijos atlikimą Anykščių rajono savivaldybės administracijos Troškūnų seniūnijoje, faktiškai nepatikrinta ir pilnai neįvertinta ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė – iš viso 604 169,41 Eur, iš jų: gyvenamieji pastatai – 8 349,03 Eur, negyvenamieji pastatai – 72 138,59 Eur, infrastruktūros statiniai – 405 240,59 Eur, kiti statiniai – 72 619,63 Eur, kiti kultūros paveldo objektų statiniai – 24 589,42 Eur, kitos mašinos ir įrengimai – 425,58 Eur., lengvieji automobiliai ir jų priekabos – 14 662,50 Eur, kompiuteriai, kopijavimo įranga – 260,64 Eur, pagal panaudą gautas turtas – 5 883,43 Eur.

Nustatyti, iš kokių šaltinių išigytas šis turtas, negalime, nes buhalterinės apskaitos programoje neformuojama finansavimo šaltinių ataskaita pagal materialiai atsakingus asmenis.

Atsižvelgiant į tai, mes negalime patvirtinti Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje¹⁸ pateiktų dalias duomenų tikrumo ir teisingumo, t. y. negalime patvirtinti 8 349 Eur gyvenamujų pastatų, 72 139 Eur negyvenamujų pastatų, 405 241 eur infrastruktūros statinių, 72 620 Eur kitų statinių, 24 589 Eur kitų kultūros paveldo objektų statinių, 426 Eur kitų mašinų ir įrengimų, 14 662 Eur lengvujų automobilių ir jų priekabų, 261 Eur kompiuterių, kopijavimo įrangos, 5 883 Eur pagal panaudą gauto turto tikrumo ir teisingumo.

Taip pat negalime patvirtinti finansavimo sumų likučių tikrumo ir teisingumo 604 169 eurų sumoje.

¹⁸ Anykščių rajono savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaita pagal 2016-12-31 d. duomenis.

2.2.2. Kavarsko seniūnijoje

Inventorizacijos metu nebuvo įsitikinta, kad materialiai atsakingam asmeniui priskirtas ilgalaikis turtas yra materialiai atsakingo asmens žinioje, tinkamai saugomas ir apskaitomas. Metinė inventorizacija atlikta formaliai, neišeinant iš kabineto.

Pagal seniūnijos darbuotojus, dalis ilgalaikio turto yra susidėvėjės, netinkamas naudojimui. Ilgalaikio turto dalimi naudojasi UAB „Anykščių vandenys“.

Stebint metinės inventorizacijos atlikimą Anykščių rajono savivaldybės administracijos Kavarsko seniūnijoje, faktiškai nepatikrinta ir pilnai neįvertinta ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė – iš viso 1 060 820,27 Eur, iš jų: gyvenamieji pastatai – 37 035,91 Eur, negyvenamieji pastatai – 93 490,85 Eur, infrastruktūros statiniai – 737 492,18 Eur, kiti statiniai – 6 979,27 Eur, kiti kultūros paveldo objektų statiniai – 161 932,15 Eur, kitos mašinos ir įrengimai – 1 798,23 Eur, kompiuteriai ir jų įranga – 66,63 Eur, pagal panaudą gautas turtas – 22 025,05 Eur.

Nustatyti, iš kokių šaltinių įsigytas šis turtas, negalime, nes buhalterinės apskaitos programoje neformuojama finansavimo šaltinių ataskaita pagal materialiai atsakingus asmenis.

Atsižvelgiant į tai, mes negalime patvirtinti Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje pateiktų dalių duomenų tikrumo ir teisingumo, t. y. negalime patvirtinti 37 036 Eur gyvenamųjų pastatų, 93 491 Eur negyvenamųjų pastatų, 737 492 Eur infrastruktūros statinių, 6 979 Eur kitų statinių, 161 932 Eur kitų kultūros paveldo objektų statinių, 1 798 Eur kitų mašinų ir įrengimų, 67 Eur kompiuterių ir jų įrangos, 22 025 Eur pagal panaudą gauto turto tikrumo ir teisingumo.

Taip pat negalime patvirtinti finansavimo sumų likučių tikrumo ir teisingumo 1 060 820 eurų sumoje.

2.2.3. Viešintų seniūnijoje

Inventorizacijos metu nebuvo įsitikinta, kad materialiai atsakingam asmeniui, seniūno pavaduotojai, priskirtas ilgalaikis turtas yra materialiai atsakingo asmens žinioje, tinkamai saugomas ir apskaitomas. Metinė inventorizacija atlikta formaliai, neišeinant iš kabineto.

Inventorizacija vyko dalyvaujant nepilnos sudėties komisijai. Komisijos darbe nedalyvavo komisijos narė – seniūnijos specialistė, kuri tuo metu atostogavo.

Stebint metinės inventorizacijos atlikimą Anykščių rajono savivaldybės administracijos Viešintų seniūnijoje faktiškai nepatikrinta ir pilnai neįvertinta ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė – iš viso 504 901,63 Eur, iš jų: gyvenamieji pastatai – 13 573,58 Eur, negyvenamieji pastatai – 9 867,55 Eur, infrastruktūros statiniai – 458 955,28 Eur, kiti statiniai – 2 430,12 Eur, kiti kultūros paveldo objektų statiniai – 5 Eur, kitos mašinos ir įrengimai – 108,18 Eur, lengvieji automobiliai ir jų priekabos – 10 075,16 Eur, kompiuteriai, kopijavimo įranga – 199,56 Eur, pagal panaudą gautas turtas – 9 687,20 Eur.

Nustatyti, iš kokių šaltinių įsigytas šis turtas, negalime, nes buhalterinės apskaitos programoje neformuojama finansavimo šaltinių ataskaita pagal materialiai atsakingus asmenis.

Atsižvelgiant į tai, mes negalime patvirtinti Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje pateiktų dalių duomenų tikrumo ir teisingumo, t. y. negalime patvirtinti 13 574 Eur gyvenamujų pastatų, 9 868 Eur negyvenamujų pastatų, 458 955 Eur infrastruktūros statinių, 2 430 Eur kitų statinių, 5 Eur kitų kultūros paveldo objektų statinių, 108 Eur kitų mašinų ir įrengimų, 10 075 Eur lengvujų automobilių ir jų priekabų, 200 Eur kompiuterių, kopijavimo įrangos, 9 687 Eur pagal panaudą gauto turto tikrumo ir teisingumo.

Taip pat negalime patvirtinti finansavimo sumų likučių tikrumo ir teisingumo 504 902 eurų sumoje.

2.2.4. Kurklių seniūnijoje

Inventorizacijos metu nebuvo įsitikinta, kad materialiai atsakingam asmeniui, seniūnui, priskirtas ilgalaikis turtas yra materialiai atsakingo asmens žinioje, tinkamai saugomas ir apskaitomas. Metinė inventoriacijā atlakta formaliai, neišeinant iš kabineto.

Stebint metinės inventoriacijos atlikimą Anykščių rajono savivaldybės administracijos Kurklių seniūnijoje faktiškai nepatikrinta ir pilnai neįvertinta ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė – iš viso 741 693,42 Eur, iš jų: gyvenamieji pastatai – 11 899,35 Eur, negyvenamieji pastatai – 172 824,12 Eur, infrastruktūros statiniai – 536 174,96 Eur, kiti statiniai – 19 594,81 Eur, kiti kultūros paveldo objektų statiniai – 8 Eur, kitos mašinos ir įrengimai – 120,00 Eur, kompiuteriai ir jų įranga – 62,85 Eur, pagal panaudą gautas turtas – 1 009,33 Eur.

Nustatyti, iš kokių šaltinių įsigytas šis turtas, negalime, nes buhalterinės apskaitos programoje neformuojama finansavimo šaltinių ataskaita pagal materialiai atsakingus asmenis.

Atsižvelgiant į tai, mes negalime patvirtinti Administracijos Finansinės būklės ataskaitoje pateiktų dalių duomenų tikrumo ir teisingumo, t. y. negalime patvirtinti 11 899 Eur gyvenamujų pastatų, 172 824 Eur negyvenamujų pastatų, 536 175 Eur infrastruktūros statinių, 19 595 Eur kitų statinių, 8 Eur kitų kultūros paveldo objektų statinių, 120 Eur kitų mašinų ir įrengimų, 63 Eur kompiuterių ir jų įrangos, 1 009 Eur pagal panaudą gauto turto tikrumo ir teisingumo.

Taip pat negalime patvirtinti finansavimo sumų likučių tikrumo ir teisingumo 741 693 eurų sumoje.

2.3. Apskaitos kompiuterizavimo lygis. Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimas apskaitos programų palaikymui

Anykščių rajono savivaldybėje buhalterinę apskaitą ir atskaitomybę pilnai naudojant buhalterinės apskaitos programas 2016 m. vedė 3 asignavimų valdytojai, naudojant tik „Microsoft Excel“ programą – 11 asignavimų valdytojų, o naudojant dalį buhalterinės apskaitos programų ir dalį „Microsoft Excel“ programos – 14 asignavimų valdytojų. 10-ies seniūnijų ir Anykščių rajono

savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko Anykščių rajono savivaldybės administracija. Sąmatas, paraiškas, biudžeto vykdymo ataskaitas asignavimų valdytojai Anykščių rajono savivaldybės administracijai teikia naudodamiesi internetine iždo planavimo, vykdymo ir kontrolės programa „*FinNet*“. 2016 m. lėšos buvo naudojamos buhalterinių apskaitos programų ir programos „*FinNet*“ palaikymui.

2.3.1. Analizuojant konkrečius asignavimų valdytojus, apskaitą ir atskaitomybę pilnai naudodami buhalterinės apskaitos programas 2016 m. vedė Anykščių rajono savivaldybės administracija (programų (buhalterinių ir „*FinNet*“) palaikymui išleista 19 339,75 Eur), Anykščių J. Biliūno gimnazija (programų (buhalterinių ir „*FinNet*“) palaikymui išleista 714,92 Eur) bei Svėdasų J. Tumo – Vaižganto gimnazija (programų (buhalterinių ir „*FinNet*“) palaikymui išleista 656 Eur).

2.3.2. Už buhalterinės apskaitos programų palaikymą patirdami išlaidas, tačiau programomis nesinaudodami, apskaitą ir atskaitomybę naudojant tik „Microsoft Excel“ programą vedė:

- A. Vienuolio progimnazija (programų (buhalterinių ir „*FinNet*“) palaikymui išleista 1 100 Eur);
- Debeikių pagrindinė mokykla (programų (buhalterinių ir „*FinNet*“) palaikymui išleista 798,60 Eur);
- Anykščių rajono ugniagesių tarnyba (programų (buhalterinių ir „*FinNet*“) palaikymui išleista 597 Eur);
- Anykščių rajono socialinių paslaugų centras (programų (buhalterinių ir „*FinNet*“) palaikymui išleista 826 Eur);
- L. ir St. Didžiulių viešoji biblioteka (programų (buhalterinių ir „*FinNet*“) palaikymui išleista 868,96 Eur);
- Anykščių socialinės globos namai (programų (buhalterinių ir „*FinNet*“) palaikymui išleista 1 263,45 Eur).

2.3.3. Apskaitą ir atskaitomybę naudodami tik „Microsoft Excel“ programą vedė ir „*FinNet*“ programos palaikymui biudžeto lėšas naudojo:

- Kurklių Stepono Kairio pagrindinė mokykla (programos „*FinNet*“ palaikymui išleista 142,96 Eur);
- Anykščių muzikos mokykla (programos „*FinNet*“ palaikymui išleista 136,8 Eur);
- Anykščių kūrybos ir dailės mokykla (programos „*FinNet*“ palaikymui išleista 143 Eur);
- Anykščių rajono visuomenės sveikatos biuras (programos „*FinNet*“ palaikymui išleista 174,24 Eur);
- Anykščių menų centras (programos „*FinNet*“ palaikymui išleista 189,24 Eur).

2.3.4. Apskaitą ir atskaitomybę naudodami dalį buhalterinės apskaitos programų ir dalį „Microsoft Excel“ programos vedė:

- Lopšelis darželis „Eglutė“: turi buhalterines programas „FinAlga“, „Finas“. Programa „Microsoft Excel“ vedama maisto produktų, atsargų apskaita, analitinė apskaita – Didžioji, einamujų sąskaitų, kreditų asignavimų knygos. Darbo užmokesčio pavedimai naudojantis internetine bankininkyste atliekami rankiniu būdu (2016 metais programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 942,04 Eur);
- Lopšelis darželis „Spindulėlis“ apskaita dalinai vedama programa „Microsoft Excel“: tai yra Didžioji knyga, memorialiniai orderiai, einamujų sąskaitų knyga, užbalansinės sąskaitos. Darbo užmokesčio pavedimai naudojantis internetine bankininkyste atliekami rankiniu būdu (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 941,98 Eur);
- Lopšelis-darželis „Žiogelis“ apskaita dalinai vedama programos „Microsoft Excel“ lentelių pagalba. Darbo užmokesčio pavedimai naudojantis internetine bankininkyste atliekami rankiniu būdu (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 942,04 Eur);
- Lopšelyje-darželyje „Žilvitis“ programa „Microsoft Excel“ vedama maisto produktų, atsargų apskaita, analitinė apskaita – Didžioji, einamujų sąskaitų, kreditų asignavimų knygos. Darbo užmokesčio pavedimai naudojantis internetine bankininkyste atliekami rankiniu būdu (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 942,04 Eur);
- Troškūnų K. Inčiūros gimnazijoje programa „Microsoft Excel“ vedami memorialiniai orderiai, apyvartos žiniaraščiai, Didžioji knyga, sudaromos ataskaitos. Bankiniai pavedimai atliekami programos „Microsoft Excel“ pagalba, rankiniu būdu (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 714,88 Eur);
- A. Baranausko pagrindinė mokykla turi dvi buhalterines programas „Finas“ ir A. Sutkauskio atlyginimų programą. Dalinai naudojama programa „Microsoft Excel“ – analitinei apskaitai: medžiagoms, inventoriumi, komandiruotėms, kelionės lapams apskaityti (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 1057 Eur);
- Traupio pagrindinė mokykla dalinai naudoja programą „Microsoft Excel“ darbo užmokesčio apskaitai, medžiagoms ir inventoriumi apskaityti (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 655,96 Eur);
- Kavarsko pagrindinė mokykla - daugiafunkcinis centras programa „Microsoft Excel“ veda pavedimus į banką, memorialinius orderius, Didžiąją knygą (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 714,92 Eur);

- Viešintų pagrindinė mokykla - daugiafunkcis centras nuomoja buhalterinę programą „Finas“. Apskaita dalinai vedama programa „Microsoft Excel“. Neturi darbo užmokesčio programas (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 580,80 Eur);
- Anykščių kūno kultūros ir sporto centre programa „Microsoft Excel“ vedama kasos, vaikų įnašai, transporto išlaidos (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 679,17 Eur);
- Anykščių kultūros centras turi buhalterinę programą „UAB Prorūna“ ir dalinai veda apskaitą programa „Microsoft Excel“ (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 500 Eur);
- A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinis muziejus dalinai naudoja programą „Microsoft Excel“ (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 1118,34 Eur);
- Anykščių švietimo pagalbos tarnyba dalinai naudoja programą „Microsoft Excel“ (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 885,21 Eur);
- Aulelių vaikų globos namai dalinai naudoja programą „Microsoft Excel“ spec. lėšoms. Rankiniu būdu atliekami darbo užmokesčio pavedimai naudojantis internetine bankininkyste (programų (buhalterinių ir „FinNet“) palaikymui išleista 1054,20 Eur). 2017 m. planuojama apskaitą vesti pilnai naudojant buhalterinės apskaitos programą.

Vertinant tai, kas išdėstyta, patvirtinti, kad dalis asignavimų, skirtų asignavimų valdytojams už buhalterinės apskaitos programų palaikymą, tačiau jomis nesinaudojant bei dalis asignavimų, skirtų asignavimų valdytojams, pas kuriuos apskaita vedama naudojant dalį buhalterinės apskaitos programų ir dalį „Microsoft Excel“ programos, naudojami ekonomiškai ir efektyviai, negalime.

2.4. Strateginis planavimas

2016 m. sausio 28 d. Anykščių rajono tarybos sprendimu Nr. 1-TS-8 patvirtintas Savivaldybės strateginis 2016 – 2018 metų veiklos planas. Jame atlikta Savivaldybės aplinkos analizė, nurodyta misija, iškelti strateginiai tikslai, aprašytos vykdomos programos, lėšų poreikis, priemonės ir matavimo rodikliai. Strateginį veiklos planą sudaro 9 vykdomos programos: darnios kurortinės plėtros, kryptingo verslo ir investicijų pritraukimo, konkurencingo žemės ūkio ir kaimiškų vietovių vystymo, sveikatos apsaugos, palankios socialinės aplinkos kūrimo, kokybiško švietimo sistemos kūrimo, sporto skatinimo ir jaunimo užimtumo, subalansuotos architektūros ir urbanistinės plėtros, savivaldybės objektų priežiūros ir plėtros, efektyvaus savivaldybės valdymo. Strateginis planavimas atliekamas vadovaujantis 2014 m. gruodžio 15 d. Lietuvos respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1435 „Dėl Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“ ir 2015 m. birželio 25 d. Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-TS- 204 „Dėl Strateginio planavimo Anykščių rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Strateginis planavimas ir tolimesnis planų vykdymas yra formalus.

Vadovaujantis Strateginio planavimo Savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašu:

- 56 punktas: pradėjus įgyvendinti strateginį veiklos planą, prasideda nuolatinė strateginio veiklos plano įgyvendinimo rezultatų stebėsena.
- 59 punktas: Tvarkos aprašo 6 priede pateikta strateginių planų rengimo ir įgyvendinimo stebėsenos bendroji schema.
- 60 punktas: Strateginis veiklos planas tikslinamas vadovaujantis strateginio veiklos plano įgyvendinimo stebėsenos ir Savivaldybės biudžeto vykdymo duomenimis, siekiant užtikrinti nustatyti tikslų ir uždavinių pasiekimą.

2016 metų biudžetas buvo tikslinamas 9 kartus. Strateginis veiklos planas buvo tikslintas tik vieną kartą, 2016 metų liepos 28 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-TS-207. Buvo pakeisti tik programų koordinatoriai, nebuvo tikslinamos priemonės, lėšų poreikis, matavimo rodikliai. Savivaldybėje jdiegtos strateginio planavimo valdymo sistemos (QPR). Atlirkti išsamesnę analizę už 2016 m. neįmanoma, nes į sistemą nebuvo suvesti planiniai duomenys.

2.5. Kokybiškos švietimo sistemos kūrimo ir jaunimo užimtumo programa

2016-05-31 Anykščių rajono savivaldybės administracija, vadovaujama administracijos direktorės V. Veršulytės, įsakymu Nr. 1-AJ-443 patvirtino 2016 metų veiklos planą. Jame kokybiškos švietimo sistemos kūrimo ir jaunimo užimtumo programai 2016 metais numatyta skirti 2 265,9 tūkst. Eur. Veiklos plano įgyvendinimas pristatytas Savivaldybės tarybai, patvirtintas 2017-03-31 sprendimu Nr. 1-TS-55.

Savivaldybės administracijos veiklos planas yra didesnis 1 345,5 tūkst. Eur negu patvirtintas 2016 metų savivaldybės biudžetas. Jis – su planuojamomis lėšomis iš Europos sąjungos, Valstybės biudžeto, Valstybės biudžeto specialiosios dotacijos, Valstybės investicijų programos. Metų eigoje administracijos veiklos planas nebuvo koreguojamas. Iš planavimo proceso matyti, kad nėra vykdoma stebėsena ir atliekama analizė. Metų eigoje susidaro pernelyg dideli skirtumai tarp planavimo ir įvykdymo.

2016 m. programai pagal priemones išskirstant jas pagal finansavimo šaltinius planuota skirti lėšų – 2 265,9 tūkst. Eur, o administracijos pateiktoje finansavimo šaltinių lentelėje nurodoma suma – 1 945,6 tūkst. Eur, t. y. susidarė 320,3 tūkst. Eur skirtumas, nors lėšos pagal finansavimo šaltinius ir pagal programas priemones turi sutapti.

Priemonei „6.1.2.13 Važiavimo išlaidų kompensavimas mokiniams“ suplanuota su patikslinimu 102,5 tūkst. Eur, gauta asignavimų 78,5 tūkst. Eur, Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus ir administracijos 2016 metų veiklos ataskaitoje nurodoma panaudota suma 128,5 tūkst. Eur, skirtumas 50 tūkst. Eur, kurie buvo skirti iš bendrosios dotacijos kompensacijos.

Priemonių „6.1.1.05 Anykščių J. Biliūno gimnazijos pastato rekonstravimas“, „6.1.1.06 Troškūnų K. Inčiūros gimnazijos pastato rekonstravimas“, „6.1.1.12 Anykščių A. Vienuolio progimnazijos modernizavimas“, „6.1.1.14 Švietimo objektų remontas“, „6.1.1.20 Baseino renovacija“ kuratorės Anykščių rajono savivaldybės Švietimo skyriaus darbuotojos turi pedagoginius išsilavinimus, o kuruoja priemones kurioms reikia turėti atitinkamą išsilavinimą, norint vykdyti kuratorinę veiklą. Kuratorės priemonių įgyvendinime dalyvauja formaliai, pasirašydamos ant reikiamu dokumentų. Priemonių vykdytojai – Anykščių rajono savivaldybės Statybos, Investicijų ir projektų valdymo skyriai.

Savivaldybės administracijos veiklos planavimui trūksta tikslumo, neatsižvelgiama į biudžeto plano patikslinimus ir atitinkamai netikslinamas veiklos planas, todėl metų pabaigoje matomas didelis atotrūkis tarp planavimo ir įgyvendinimo. Kuratorių dalyvavimas Kokybės švietimo sistemos kūrimo ir jaunimo užimtumo programos priemonių įgyvendinime formalus, o jų išsilavinimas (pedagoginis) nesusijęs su kuruojama veikla (švietimo įstaigų pastatų rekonstravimas, švietimo objektų remontas, baseino renovacija), todėl trūksta efektyvesnės priemonių stebėsenos.

3. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYSMO ATASKAITŲ VERTINIMAS

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo¹⁹ nuostatomis, biudžeto asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, taip pat asignavimų valdytojai atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų. Pagal Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą²⁰, tvirtindami 2016 metų išlaidų sąmatas, jie numato reikiamu asignavimų dalį 2016 metų sausio 1 d. esančiam įsisikolinimui padengti. Iš sustaupyti asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas įsisikolinimas (mokėtinios sumos).

Atsižvelgiant į išdėstytais nuostatas, vykdant programų sąmatas, asignavimų valdytojai per 2016 metus priimti įsipareigojimai (dažniausiai sutampantys su patirtomis faktinėmis išlaidomis) ne tik negalėjo viršyti patvirtintų asignavimų, bet ir turėjo būti mažesni už patvirtintą asignavimų planą metų pradžioje buvusio kreditorinio įsisikolinimo suma.

Rajono Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų programų sąmatų vykdymo analizė buvo atlikta remiantis asignavimų valdytojų pateiktų Pažymų apie programų sąmatų vykdymą ir mokėtinas sumas 2016 metais duomenimis, kurie prieš analizuojant palyginami su Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitų ir Mokėtinų, ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d.

¹⁹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (vėlesniais pakeitimais) 5 str. 1d. 7p., 7 str. 1p.

²⁰ Pagal Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015-12-10 Nr. X-2161 13 str. 1p.2p.

ataskaitų duomenimis. Vertinant biudžeto asignavimų valdytojų 2016 metais patirtas faktines išlaidas, mokėtinų sumų pokyčius 2016-01-01 ir 2017-01-01, ir lyginant juos su patvirtintais asignavimais įvertinama, ar asignavimų valdytojų per 2016 metus priimti įsipareigojimai neviršijo patvirtintų asignavimo sumų.

Vadovaujantis Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisykliu²¹ 60 punktu, dauguma asignavimų valdytojų pasinaudojo teise ne anksčiau kaip likus 7 darbo dienomis iki biudžetinių metų pabaigos skirti lėšų įsiskolinimams padengti iš bendros patvirtintų asignavimų išlaidoms ekonomijos (išskyrus Europos Sąjungos finansinę paramą ir kitą gaunamą tarptautinę finansinę paramą), nekeisdami patvirtintų programų sąmatą, neatsižvelgiant į asignavimų paskirstymą pagal funkcijas ir programas.

Atlikus analizę nustatyta, kad biudžeto asignavimų valdytojai 2016 m. neviršijo patvirtintų asignavimų sumų.

4. SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ VERTINIMAS

Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai, apskaitydami turą ir įsipareigojimus, nepakankamai laikėsi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų bei kitų teisės aktų nuostatų. Dėl to kai kurių viešojo sektoriaus subjektų žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkiniuose ir savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje pateikta netiksli informacija apie ilgalaikį turą ir finansavimo sumas.

4.1. Ilgalaikio materialiojo turto apskaita

4.1.1. Troškūnų seniūnijoje

Dėl Anykščių rajono savivaldybės administracijoje Troškūnų seniūnijos seniūnui priskirto materialiojo turto formalios metinės inventorizacijos mes negalime patvirtinti, kad dalis Savivaldybės turto valdoma teisėtai ir vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Anykščių rajono savivaldybės konsoliduotųjų Finansinių ataskaitų rinkinyje²² ataskaitinio laikotarpio pabaigoje gyvenamieji pastatai – 8,3 tūkst. Eur, negyvenamieji pastatai – 72,1 tūkst. Eur., infrastruktūros statiniai – 405,2 tūkst. Eur, kiti statiniai – 72,6 tūkst. Eur, kiti kultūros paveldo objektų statiniai – 24,6 tūkst. Eur, kitos mašinos ir įrengimai – 0,4 tūkst. Eur, lengvieji automobiliai ir jų priekabos – 14,7 tūkst. Eur, kompiuteriai, kopijavimo įranga – 0,3 tūkst. Eur, pagal panaudą gautas turtas – 5,9 tūkst. Eur.

²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr.543 (2015-12-16 nutarimu Nr.1313 redakcija) patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklos, 60 p.

²² Anykščių rajono savivaldybės konsoliduotas finansinių ataskaitų rinkinys pagal 2016 gruodžio 31 d. duomenis.

Nustatyti, iš kokių šaltinių įsigytas šis turtas, negalime, nes buhalterinės apskaitos programe neformuojama finansavimo šaltinių ataskaita pagal materialiai atsakingus asmenis. Taip pat negalime pasisakyti dėl finansavimo šaltinių.

Negalime patvirtinti dalies rajono Savivaldybės sukaupto perviršio tikrumo ir teisingumo (ataskaitos 2.2.1 pastebėjimas).

4.1.2. Kavarsko seniūnijoje

Dėl Anykščių rajono savivaldybės administracijoje Kavarsko seniūnijos seniūnui priskirto materialiojo turto formalios metinės inventorizacijos, mes negalime patvirtinti, kad dalis Savivaldybės turto valdoma teisėtai ir vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Anykščių rajono savivaldybės konsoliduotųjų Finansinių ataskaitų rinkinyje²³ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė – iš viso 1 060,7 tūkst. Eur, iš jų: gyvenamieji pastatai – 37 tūkst. Eur, negyvenamieji pastatai – 93,5 tūkst. Eur, infrastruktūros statiniai – 737,5 tūkst. Eur, kiti statiniai – 7 tūkst. Eur, kiti kultūros paveldo objektų statiniai – 161,9 tūkst. Eur, kitos mašinos ir įrengimai – 1,8 tūkst. Eur, pagal panaudą gautas turtas – 22 tūkst. Eur.

Nustatyti, iš kokių šaltinių įsigytas šis turtas, negalime, nes buhalterinės apskaitos programe neformuojama finansavimo šaltinių ataskaita pagal materialiai atsakingus asmenis. Taip pat negalime pasisakyti dėl finansavimo šaltinių.

Negalime patvirtinti dalies rajono Savivaldybės sukaupto perviršio tikrumo ir teisingumo (ataskaitos 2.2.2 pastebėjimas).

4.1.3. Viešintų seniūnijoje

Dėl Anykščių rajono savivaldybės administracijoje Viešintų seniūnijos seniūno pavaduotojai priskirto materialiojo turto formalios metinės inventorizacijos, mes negalime patvirtinti, kad dalis Savivaldybės turto valdomas teisėtai ir vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Anykščių rajono savivaldybės konsoliduotųjų Finansinių ataskaitų rinkinyje²⁴ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 13,6 tūkst. Eur – gyvenamujų pastatų, 9,9 tūkst. Eur – negyvenamujų pastatų, 459 tūkst. Eur – infrastruktūros statinių, 2,4 tūkst. Eur – kitų statinių, 10,1 tūkst. Eur – lengvųjų automobilių ir jų priekabų, 0,2 tūkst. Eur kompiuterių, kopijavimo įrangos, 9,7 tūkst. Eur – pagal panaudą gauto turto tikrumo ir teisingumo.

Taip pat negalime patvirtinti finansavimo sumų likučių tikrumo ir teisingumo 504,9 tūkst. Eur sumoje.

Negalime patvirtinti dalies rajono Savivaldybės sukaupto perviršio tikrumo ir teisingumo (ataskaitos 2.2.3 pastebėjimas).

²³ Anykščių rajono savivaldybės konsoliduotas finansinių ataskaitų rinkinys pagal 2016 gruodžio 31 d. duomenis.

²⁴ Anykščių rajono savivaldybės konsoliduotas finansinių ataskaitų rinkinys pagal 2016 gruodžio 31 d. duomenis.

4.1.4. Kurklių seniūnijoje

Dėl Anykščių rajono savivaldybės administracijoje Kurklių seniūnijos seniūnui priskirto materialiojo turto formalios metinės inventorizacijos mes negalime patvirtinti, kad dalis Savivaldybės turto valdoma teisėtai ir vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Anykščių rajono savivaldybės konsoliduotujų Finansinių ataskaitų rinkinyje²⁵ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 11,9 tūkst. Eur - gyvenamujų pastatų, 172,8 tūkst. Eur - negyvenamujų pastatų, 536,2 tūkst. Eur - infrastruktūros statinių, 19,6 tūkst. Eur - kitų statinių, 0,1 tūkst. Eur - kitų mašinų ir įrengimų, 1 tūkst. Eur - pagal panaudą gauto turto tikrumo ir teisingumo.

Taip pat negalime patvirtinti finansavimo sumų likučių tikrumo ir teisingumo 741,7 tūkst. Eur sumoje.

Negalime patvirtinti dalies rajono Savivaldybės sukaupto perviršio tikrumo ir teisingumo (ataskaitos 2.2.4 pastebėjimas).

4.2. Turto konsolidavimo konsoliduotose finansinėse ataskaitose korektiškumas

Pagal 2016 metų konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos duomenis turtas sudarė 80 071,46 tūkst. eurų.

Jeigu Bendrosios konsoliduotujų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitos stulpelyje „Kontrolė-skirtumas“ yra nurodyta suma, konsoliduojantis subjektas parengtoje ataskaitoje nurodo priežastis, kodėl klaida nebuvo taisoma. Anykščių rajono savivaldybės grupės konsoliduotujų ataskaitų stulpelyje „Kontrolė-skirtumas“ nurodyti 0. Todėl darome išvadą, kad Savivaldybės konsoliduotujų finansinių ataskaitų rinkinyje informacija yra pateikta korektiškai.

²⁵ Anykščių rajono savivaldybės konsoliduotas finansinių ataskaitų rinkinys pagal 2016 gruodžio 31 d. duomenis.

IV. REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, rekomenduojame rajono Savivaldybės administracijai:

1. Užtikrinti, kad turto inventorizacijos Savivaldybės administracijoje būtų atliekamos vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintomis Inventorizacijos taisyklėmis.
2. Imtis priemonių ir skirti lėšų, kad visų biudžetinių ir švietimo įstaigų buhalterinė apskaita būtų vedama naudojant buhalterinės apskaitos programas siekiant didinti darbo efektyvumą, operatyvų duomenų pateikimą ir sumažinti kladų tikimybę, išvengiant rankiniu būdu formuojamų ataskaitų, atliekamų grupavimo, rikiavimo, skaičiavimo veiksmų bei finansinės atskaitomybės iškraipymą.
3. Atkreipti dėmesį į strateginį planavimą, kad jis būtų ne formalus, o tikslø siekiantis, realus ir įgyvendinamas.
4. Planuojant programas, atkreipti dėmesį į kuratorių atitinkamą išsilavinimą toje srityje, kuri kuruojama.
5. Vykdyti LR švietimo ir mokslo ministro įsakymus dėl išimtinių atvejų, kada leidžiama dirbtî daugiau negu 36 valandas per savaitę ir dėl tarifinio atlygio koeficiente didinimo ugdant mokinius su specialiaisiais poreikiais.

Anykščių rajono savivaldybės kontrolës ir audito tarnyba apie audito metu nustatytas kitas klaidas, neatitikimus, teisës aktų pažeidimus informavo konsoliduojamų subjektų vadovus, taip pat pateikëme rekomendacijas nustatytiems trükumams šalinti ir apskaitos kontrolei gerinti.

Savivaldybės kontrolierius

Artūras Juozas Lakačauskas

Vyriausioji specialistė

Virginija Žukauskienė

Vyriausioji specialistė

Rūta Aštrauskienė

PRIEDAI

- 1 priedas. Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų plano pokytis.
- 2 priedas. Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų analizė.
- 3 priedas. Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų įvykdymas.
- 4 priedas. Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto išlaidų pagal ekonominę klasifikaciją įvykdymas.
- 5 priedas. Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto išlaidų pagal funkcinę klasifikaciją įvykdymas.
- 6 priedas. Anykščių rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto išlaidų pagal programas įvykdymas.